

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

9 септември 2015 година *

„Преюдициално запитване — Работници мигранти — Социална сигурност —
Приложимо законодателство — Лица, осигуряващи превоз по р. Рейн — Удостоверение E 101 —
Доказателствена сила — Сезиране на Съда — Задължение за отправяне на запитване“

По съединени дела C-72/14 и C-197/14

с предмет преюдициални запитвания, отправени на основание член 267 ДФЕС от Апелативния съд в Хертогенбос (Gerechtshof te 's-Hertogenbosch, Нидерландия) и от Върховния съд на Нидерландия (Hoge Raad der Nederlanden) с актове от 7 февруари и от 28 март 2014 г., постъпили в Съда съответно на 10 февруари и на 18 април 2014 г., в рамките на производствата по дела

X

срещу

Inspecteur van Rijksbelastingdienst (C-72/14),

и

T. A. van Dijk

срещу

Staatssecretaris van Financiën(C-197/14),

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: R. Silva de Lapuerta (докладчик), председател на състава, J.-С. Bonichot, Ал. Арабаджиев, J. L. da Cruz Vilaça и С. Lycourgos, съдии,

генерален адвокат: N. Wahl,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

— за X и г-н Van Dijk, от M. J. van Dam, advocaat,

* Език на производството: нидерландски.

- за нидерландското правителство, от М. Bulterman, М. de Ree, Н. Stergiou и J. Langer, в качеството на представители,
- за чешкото правителство, от М. Smolek, в качеството на представител,
- за германското правителство, от Т. Henze и J. Möller, в качеството на представители,
- за гръцкото правителство, от Е.-М. Mamouna, М. Tassopoulou и А. Samoni-Rantou, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от D. Martin и W. Roels, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 13 май 2015 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалните запитвания са относно тълкуването на член 7, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, както и на членове 10в—11а, 12 а и 12б от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета от 21 март 1972 година относно определяне на реда за прилагане на Регламент (ЕИО) № 1408/71, като двата регламента са изменени и актуализирани с Регламент (ЕО) № 118/97 на Съвета от 2 декември 1996 г. (ОВ L 28, 1997 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 4, стр. 35 и поправка от 2 декември 1996 г., ОВ L 28, 30.1.1997 г.; Специално издание на български език, глава 5, том 4, стр. 35), изменен с Регламент (ЕО) № 647/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 13 април 2005 г. (ОВ L 117, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 211) (наричани по-нататък съответно „Регламент № 1408/71“ и „Регламент № 574/72“), както и относно тълкуването на член 267, трета алинея ДФЕС.
- 2 Тези запитвания са отправени в рамките на производствата по два спора — от една страна, между X и Inspecteur van Rijksbelastingdienst (инспектор в кралската данъчна администрация) и от друга страна, между г-н Van Dijk и Staatssecretaris van Financiën (държавен секретар по финансите) — относно издадените съответно на X и на г-н Van Dijk данъчни облагателни актове.

Правна уредба

Международното право

- 3 Член 2, параграф 1 от подписаното в Женева на 30 ноември 1979 г. Споразумение относно социалното осигуряване на лицата, осигуряващи превоз по р. Рейн, прието на Междуправителствената конференция, чиято задача е да преразгледа Споразумението от 13 февруари 1961 г. относно социалната сигурност на лицата, осигуряващи превоз по р. Рейн (наричано по-нататък „Споразумението относно лицата, осигуряващи превоз по р. Рейн“), гласи:

„Без да се засягат разпоредбите на член 9, параграф 2 и на член 54, настоящото споразумение се прилага на територията на договарящите страни към всички лица, които са подчинени на законодателството на една или на няколко договарящи страни в качеството си на лица, осигуряващи превоз по р. Рейн, включително към членовете на техните семейства и към техните наследници“.

Правото на Съюза

Регламент № 1408/71

- 4 Член 6 от Регламент № 1408/71 постановява, че този регламент по принцип заменя всяка конвенция за социална сигурност, която обвързва или изключително две или повече държави членки, или най-малко две държави членки и една или повече други държави.
- 5 Озаглавен „Международни разпоредби, които не се [засягат] от разпоредбите на настоящия регламент“, член 7, параграф 2, буква а) от Регламент № 1408/71 предвижда, че независимо от разпоредбите на член 6 от този регламент, продължават да се прилагат разпоредбите на Споразумението относно лицата, осигуряващи превоз по р. Рейн.
- 6 Дял II от Регламент № 1408/71, който обхваща членове 13—17а, съдържа правилата относно определянето на приложимото законодателство в областта на социалната сигурност.

Регламент № 574/72

- 7 Озаглавен „Прилагане на разпоредбите на регламента за определяне на приложимото законодателство“, дял III от Регламент № 574/72 определя подробностите за прилагане на членове 13—17 от Регламент № 1408/71.
- 8 По-специално членове 10в—11а, 12а и 12б от Регламент № 574/72 предвиждат, че институцията, определена от компетентния орган на държавата членка, чието законодателство следва да се прилага в съответствие с член 13, параграф 2, буква г), член 14, параграф 1, буква а) и параграф 2, букви а) и б), член 14а, параграф 1, буква а) и параграфи 2 и 4, член 14б, параграфи 1, 2 и 4, член 14в, буква а), член 14д и член 17 от Регламент № 1408/71, издава удостоверение — наричано „Удостоверение Е 101“ — удостоверяващо, че съответният работник е подчинен на законодателството на посочената държава членка.

Спорове по главното производство и преюдициални въпроси

По дело C-72/14

- 9 X е нидерландски гражданин, който през 2006 г. живее в Нидерландия и работи като щурман на моторен кораб, регистриран в Нидерландия.
- 10 През 2006 г. посоченият кораб извършва търговски плавания не само по р. Рейн, но също, и дори по-често, по други вътрешни водни пътища.
- 11 Освен това през 2006 г. X е вписан във ведомостта за заплатите на установено в Люксембург предприятие.
- 12 На 25 ноември 2004 г. Министерството на транспорта и хидротехническото строителство (Ministerie van Verkeer en Waterstaat) издава на корабособственика — установено в Ротердам (Нидерландия) предприятие — удостоверение за принадлежността на кораба към флотата, плаваща по р. Рейн (Rijnvaartverklaring), както е предвидено в член 1, буква h) и в член 5, параграф 1 от Закона за плаването по вътрешните водни пътища (Wet vervoer binnenvaart).
- 13 X подава заявление до компетентната институция на Великото херцогство Люксембург да бъде присъединен към люксембургската схема за социална сигурност, като заявлението е уважено от тази институция. На 1 март 2006 г., като взема предвид осъществяваната от X дейност, Съюзът на здравноосигурителните каси в Люксембург (Union des caisses de maladie à Luxembourg) му издава удостоверение E 101.
- 14 X подава декларация за данък върху доходите и за социалноосигурителни вноски, дължими за 2006 г. върху неговите доходи от трудова дейност в размер на 31 647 EUR. В декларацията си X иска да бъде освободен от социалноосигурителни вноски и да бъде извършено приспадане с цел избягване на двойното данъчно облагане. В процеса на установяване на размера на дължимите публични задължения инспекторът от компетентната национална институция не предоставя нито заявеното освобождаване, нито заявеното приспадане. Освен това той нанася корекции при изчисляването на размера на дължимите публични задължения.
- 15 В резултат на това на X е издаден данъчен облагателен акт за данъка върху доходите и за социалноосигурителните вноски, които X дължи за 2006 г. върху облагаем доход от трудова дейност, възлизащ на 28 914 EUR.
- 16 Данъчнозадълженото лице обжалва по административен ред по-специално отказа да му бъде признато освобождаване от социалноосигурителните вноски през процесната година. Инспекторът от националната данъчна администрация отхвърля тази жалба като неоснователна.
- 17 X обжалва решението за отхвърляне на жалбата му по административен ред пред районния съд в Бреда (Rechtbank Breda), който отхвърля жалбата като неоснователна. Поради това X подава въззивна жалба срещу решението на районния съд в Бреда пред апелативния съд в Хертогенбос.
- 18 Въззивният съд в Хертогенбос приема, че районният съд в Бреда основателно е постановил, че X трябва да се разглежда като лице, осигуряващо превоз по р. Рейн по смисъла на Споразумението относно лицата, осигуряващи превоз по р. Рейн, и че поради това към X са приложими правилата за разпределяне на компетентността. Във връзка с това апелативният съд

в Хертогенбос поставя въпроса за стойността, която може да има удостоверението E 101, издадено на 1 март 2006 г. от люксембургската институция, компетентна да издава този вид удостоверения.

19 При тези условия апелативният съд в Хертогенбос решава да спре производството по делото и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) В решение FTS (C-202/97, EU:C:2000:75) Съдът приема, че издадено от компетентната институция на държава членка удостоверение E 101 обвързва осигурителните институции на другите държави членки и тогава, когато съдържанието на удостоверението се окаже невярно. Важи ли това решение също и за случаи като настоящия, при които съдържащите се в регламента правила за разпределение на компетентността не намират приложение?

2) От значение ли е за отговора на този въпрос обстоятелството, че компетентната институция не е възнамерявала да издаде удостоверение E 101, но по административни причини съзнателно и обмислено е използвала документи, които според формата и съдържанието си са създавали впечатление на удостоверения E 101, при което данъчнозадълженото лице е смятало, и разумно е можело да счита, че е получило такова удостоверение?“.

По дело C-197/14

20 В периода 1 януари 2007 г.—30 юни 2007 г., г-н Van Dijk живее в Нидерландия и е нает на работа от Christa Intershipping Sàrl — дружество, установено в Люксембург. През този период г-н Van Dijk работи по-специално като капитан на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища на редица държави членки — основно по р. Рейн и нейните притоци, както и по водните пътища, осъществяващи връзките ѝ с морето.

21 Органите в Люксембург издават на г-н Van Dijk удостоверение E 101, от което е видно, че на основание на Регламент № 1408/71 спрямо г-н Van Dijk се прилага люксембургското законодателство в областта на социалната сигурност в сила от 1 септември 2004 г.

22 Във връзка с дължимия данък върху доходите за 2007 г. на г-н Van Dijk е връчен данъчнооблагателен акт за дължими социалноосигурителни вноски, както и данъчнооблагателен акт за заплащане на дължими за същата година здравноосигурителни вноски, изчислени на базата на тези доходи. След като г-н Van Dijk обжалва тези данъчнооблагателни актове по административен ред, същите са потвърдени от нидерландските данъчни органи.

23 Тъй като районният съд в Хага (Rechtbank te 's-Gravenhage), пред който г-н Van Dijk обжалва решенията, с които се отхвърля жалбата му по административен ред, потвърждава разглежданите данъчнооблагателни актове, г-н Van Dijk подава въззивна жалба срещу това съдебно решение пред апелативния съд в Хага (Gerechtshof te 's-Gravenhage).

24 Апелативният съд в Хага потвърждава решението на районния съд в Хага. Апелативният съд в Хага приема по-специално, че данъчнозадълженото лице следва да се разглежда като лице, осигуряващо превоз по р. Рейн по смисъла на Споразумението относно лицата, осигуряващи превоз по р. Рейн, и че съгласно член 11, параграф 2 от това споразумение спрямо посоченото лице се прилага нидерландската схема за социална сигурност. Освен това апелативният съд в Хага приема, че на разглежданото удостоверение E 101 не може да бъде призната никаква юридическа сила, тъй като то е издадено въз основа на Регламент № 1408/71, който съгласно член 7, параграф 2, буква а) от същия не се прилага спрямо г-н Van Dijk.

- 25 Г-н Van Dijk подава касационна жалба срещу решението на апелативният съд в Хага пред Върховния съд на Нидерландия.
- 26 От акта за преюдициално запитване става ясно, че по дело, сходно с разглежданото в главното производство, Върховният съд на Нидерландия вече е имал повод да се произнесе относно стойността на удостоверение Е 101.
- 27 В действителност в решение от 11 октомври 2013 г. (№ 12/04012, ECLI:NL:HR:2013:CA0827) Върховният съд на Нидерландия приема, че не може да се признае никаква стойност на издадено удостоверение Е 101 и че принципът на лоялното сътрудничество не се нарушава в резултат на обстоятелството, че разглежданото данъчнозадължено лице следва да се разглежда като лице, осигуряващо превоз по р. Рейн по смисъла на член 1, буква т) от Споразумението относно лицата, осигуряващи превоз по р. Рейн, поради което спрямо това лице се прилага посоченото споразумение, а не Регламент № 1408/71.
- 28 Върховният съд на Нидерландия постановява това решение, без да отправя преюдициално запитване до Съда, тъй като приема, че възприетото разрешение не оставя каквото и да е място за основателно съмнение.
- 29 С решение от 7 февруари 2014 г. (№ 13/00040, ECLI:NL:GHSHE:2014:248, V-N 2014/12.15) обаче апелативният съд в Хергогенбос сезира Съда с два преюдициални въпроса, които са предмет на разглеждане по дело C-72/14.
- 30 Затова, доколкото отговорът на тези въпроси може да е от значение за разрешаването на спора, с който е сезиран, Върховният съд на Нидерландия поставя въпроса дали може да реши това дело в съответствие с решението си от 11 октомври 2013 г., без да отправя преюдициално запитване до Съда и без да изчаква неговия отговор на поставените от апелативния съд в Хергогенбос преюдициални въпроси.
- 31 Върховният съд на Нидерландия иска по-специално да установи дали, ако приеме, че разрешаването на повдигнат пред него въпрос относно тълкуването на правото на Съюза се налага толкова очевидно, че да не оставя каквото и да е място за наличието на основателно съмнение, може да се счита, че са изпълнени условията, формулирани в точка 16 от решение Cilfit и др. (283/81, EU:C:1982:335).
- 32 При тези обстоятелства Върховният съд на Нидерландия решава да спре производството по делото и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) При поставен от по-нисшестоящ национален съд преюдициален въпрос, трябва ли Върховният съд на Нидерландия като най-висша национална юрисдикция да отправи до Съда преюдициално запитване, или да изчака отговора на поставения от по-нисшестоящия съд въпрос дори ако счита, че правилното прилагане на правото на Европейския съюз по въпроса, по който следва да се произнесе, е толкова очевидно, че не оставя никакво място за съмнение как следва да се отговори на този въпрос?
- 2) При положителен отговор на първия въпрос: обвързани ли са нидерландските органи в областта на социалната сигурност от издадено от орган в друга държава членка удостоверение Е 101 дори когато става въпрос за лице, осигуряващо превоз по р. Рейн, поради което предвидените в Регламент № 1408/71 правила относно приложимото законодателство, на които се основава удостоверението, не се прилагат на основание член 7, параграф 2, буква а) от този регламент?“.
- 33 С решение на председателя на Съда от 24 февруари 2015 г. дела C-72/14 и C-197/14 са съединени за целите на устната фаза на производството и на решението.

По преюдициалните въпроси

Remarques liminaires

- 34 От актовете за преюдициално запитване следва, че жалбоподателите в главните производства са лица, осигуряващи превоз по р. Рейн, като компетентната да издава този вид удостоверения институция в Люксембург им е издала удостоверения Е 101.
- 35 От акта за преюдициално запитване по дело C-72/14 става ясно също, че посочената институция приема, при прилагане на правилата за препращане, предвидени в Споразумението относно лицата, осигуряващи превоз по р. Рейн, че жалбоподателят по главното производство е подчинен на законодателството на Люксембург и че тъй като в посоченото споразумение липсва уредба на формуляр, който да е равностоен на удостоверение Е 101, тази институция използва удостоверение Е 101, за да удостовери принадлежността на жалбоподателя в главното производство към люксембургската схема за социална сигурност.
- 36 Въз основа на тези начални констатации следва да се отговори на поставените от запитващите юрисдикции въпроси, като настоящото решение не съдържа преценка нито относно квалификацията на жалбоподателите в главното производство като лица, осигуряващи превоз по р. Рейн, нито относно приложимото спрямо тях национално законодателство.

По въпросите по дело C-72/14 и по втория въпрос по дело C-197/14

- 37 С въпросите по дело C-72/14 и с втория въпрос по дело C-197/14, които следва да се разгледат заедно, запитващите юрисдикции искат по същество да установят дали член 7, параграф 2, буква а) от Регламент № 1408/71, както и членове 10в—11а и 12а—12б от Регламент № 574/72 трябва да се тълкуват в смисъл, че ако компетентната институция на държава членка е издала удостоверение във формата на удостоверение Е 101, за да удостовери, че работник е подчинен на социалноосигурителното законодателство на тази държава членка, при положение че работникът попада в обхвата на Споразумението относно лицата, осигуряващи превоз по р. Рейн, това удостоверение е обвързващо за институциите на останалите държави членки, независимо от обстоятелството, че издаващата институция не е имала намерение да издаде същинско удостоверение Е 101, а по административни причини от значение за конкретния случай е използвала формуляра-образец за този сертификат.
- 38 На първо място следва да се припомни, че удостоверението Е 101 се издава на формуляр по образец в съответствие с дял III от Регламент № 574/72 от институцията, определена от компетентния орган на държавата членка, чието законодателство в областта на социалната сигурност се прилага, както е видно от точки 7 и 8 от настоящото решение, за да се удостовери, че работниците мигранти, които се намират в едно от положенията, посочени в някои от разпоредбите на дял II от Регламент № 1408/71, са подчинени на законодателството на тази държава членка.
- 39 Ето защо изглежда, че използването на удостоверение Е 101 е от значение само ако се прилагат предвидените в дял II от Регламент № 1408/71 правила за определяне на приложимото към заинтересуваните работници законодателство в областта на социалната сигурност, което се потвърждава от данните, включени във формуляра-образец, които не се отнасят до случаи, засягащи работници извън приложното поле на дял II.

- 40 Освен това Съдът е постановил, че такова удостоверение, доколкото създава презумпция за редовност на присъединяването на командированите работници към схемата за социална сигурност на държавата членка, в която е установено командировалото работниците предприятие, обвързва компетентната институция на държавата членка, в която тези работници са командировани (решение *Herbosch Kiere*, C-2/05, EU:C:2006:69, т. 24).
- 41 Съдът пояснява също, че докато не бъде оттеглено или не бъде обявено за невалидно от органите на издалата го държавата членка, удостоверението E 101 обвързва компетентната институция и съдилищата на държавата членка, в която са командировани работниците (решение *Herbosch Kiere*, C-2/05, EU:C:2006:69, т. 33).
- 42 Освен това, доколкото удостоверението E 101 е задължително за тази компетентна институция, по никакъв начин не може да се обоснове изводът, че лицето, което ползва услугите на съответния работник, не би следвало да се довери на това удостоверение. Ако има съмнения относно валидността на удостоверението, това лице трябва да уведоми за това въпросната институция (решение *Banks и др.*, C-178/97, EU:C:2000:169, т. 47).
- 43 Въпреки това е важно да се подчертае, че съдебната практика, припомнена в точки 40—42 от настоящото решение, се отнася до случаи, в които са издадени удостоверения E 101 на работници по смисъла на дял II от Регламент № 1408/71.
- 44 Разглежданите в главните производства удостоверения E 101 обаче са издадени на лица, осигуряващи превоз по р. Рейн, както бе отбелязано в точка 34 от настоящото решение.
- 45 Във връзка с това е необходимо да се припомни, че член 7, параграф 2, буква а) от Регламент № 1408/71 предвижда, че независимо от предвиденото в член 6 от този регламент — съгласно който същият регламент по принцип заменя всяка конвенция за социална сигурност, която обвързва или изключително две или повече държави членки, или най-малко две държави членки и една или повече други държави — продължават да се прилагат разпоредбите на Споразумението относно лицата, осигуряващи превоз по р. Рейн.
- 46 От това следва, че лицата, осигуряващи превоз по р. Рейн, не попадат в приложното поле на Регламент № 1408/71, а в приложното поле на Споразумението относно лицата, осигуряващи превоз по р. Рейн, поради което определянето на законодателството в областта на социалната сигурност, което е приложимо спрямо тях, се извършва не съгласно дял II от същия регламент, а в съответствие с това споразумение.
- 47 При тези условия удостоверение, издадено от институция на държава членка, с което се удостоверява, че даден работник, притежаващ качеството на лице, осигуряващо превоз по р. Рейн, е подчинен на законодателството на тази държава членка — каквито са разглежданите в главните производства удостоверения — не може да се счита за удостоверение E 101 дори ако е издадено във формата на последното и независимо от въпроса дали е издадено от институцията, която по смисъла на Регламент № 1408/71 е определена от компетентния орган на дадена държава членка да издава този вид удостоверения.
- 48 Следователно такова удостоверение, не би могло да породи присъщите на удостоверение E 101 последици, сред които е и обвързващо действие по отношение на институциите на държавите членки, различни от държавата членка на институцията, издала такова удостоверение.
- 49 В този контекст обстоятелството, че издаващата институция не е имала намерение да издаде удостоверение E 101, а по административни причини е използвала формуляра-образец, в конкретния случай е без значение за отговора на поставените въпроси.

- 50 Във всички случаи следва да се допълни, че обстоятелството, че дадено удостоверение относно лице, осигуряващо превоз по р. Рейн, е издадено във формата на удостоверение Е 101 — каквито са издадените удостоверения в главните производства — не поражда правните последици, присъщи на удостоверение Е 101, не означава, че посоченото удостоверение не произвежда каквото и да е правно действие.
- 51 С оглед на изложените по-горе съображения на въпросите по дело C-72/14 и на втория въпрос по дело C-197/14 трябва да се отговори, че член 7, параграф 2, буква а) от Регламент № 1408/71, както и членове 10в—11а, 12а и 12б от Регламент № 574/72 следва да се тълкуват в смисъл, че удостоверение, издадено от компетентната институция на държава членка във формата на удостоверение Е 101, за да удостовери, че даден работник е подчинен на законодателството на тази държава членка, при положение че този работник попада в обхвата на Споразумението относно лицата, осигуряващи превоз по р. Рейн, не е обвързващо за институциите на други държави членки. В това отношение е ирелевантно обстоятелството, че издаващата институция не е имала намерение да издаде същинско удостоверение Е 101, а по административни причини е използвала формуляра-образец за това удостоверение.

По първия въпрос по дело C-197/14

- 52 С първия въпрос по дело C-197/14 запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали член 267, трета алинея ДФЕС следва да се тълкува в смисъл, че национална юрисдикция, чиито решения не подлежат на обжалване съгласно националното право, каквато е посочената запитваща юрисдикция, е длъжна да сезира Съда, при положение че по дело, сходно с това, по което е сезирана запитващата юрисдикция, и относно точно същата проблематика, по-нисшестоящ национален съд е отправил преюдициален въпрос до Съда, или запитващата юрисдикция е длъжна да изчака отговора на този въпрос.
- 53 Член 267 ДФЕС предоставя компетентност на Съда да се произнеса по преюдициални запитвания както относно тълкуването на Договорите и актовете на институциите, органите, службите или агенциите на Съюза, така и относно валидността на тези актове. Втората алинея от този член гласи, че национална юрисдикция може да отправя такива въпроси до Съда, ако счита, че по тях е необходимо решение, за да се произнесе, а третата алинея на същата разпоредба — че тя е длъжна да сезира Съда, ако решенията ѝ не подлежат на обжалване съгласно националното право (решение *Melki и Abdeli*, C-188/10 и C-189/10, EU:C:2010:363, т. 40).
- 54 Важно е да се припомни по-специално, че задължението за сезиране на Съда с преюдициален въпрос, предвидено в член 267, трета алинея ДФЕС по отношение на националните юрисдикции, чиито решения не подлежат на обжалване, се вписва в сътрудничеството между националните юрисдикции, в качеството им на съдилища, на които е възложено прилагането на правото на Съюза, и Съда, като това задължение е установено с цел да се гарантира правилното прилагане и еднаквото тълкуване на правото на Съюза във всички държави членки. (решение *Cilfit* и др., 283/81, EU:C:1982:335, т. 7).
- 55 Съдът е пояснил, че юрисдикцията, чиито решения не подлежат на съдебно обжалване съгласно вътрешното право, е длъжна, когато пред нея е повдигнат въпрос относно правото на Съюза, да изпълни задължението си за сезиране, освен ако е установила, че повдигнатият въпрос е ирелевантен или че съответната разпоредба от правото на Съюза вече е била предмет на тълкуване от Съда, или правилното прилагане на правото на Съюза се налага толкова очевидно, че не оставя място за наличие на каквото и да е основателно съмнение. Съдът допълва, че наличието на подобна възможност трябва да се преценява в зависимост от специфичните

характеристики на правото на Съюза, специфичните трудности при неговото тълкуване и опасността от разминавания в съдебната практика в рамките на Съюза (решение по дело *Cilfit* и др., 283/81, EU:C:1982:335, т. 21).

- 56 В конкретния случай, в който национален съд, по-нисшестоящ на запитващата юрисдикция, е сезирал Съда с въпрос относно правото на Съюза, подобен на поставения пред запитващата юрисдикция и относно точно същата проблематика, се повдига въпросът дали това обстоятелство препятства възможността да бъдат изпълнени критериите, установени в решение *Cilfit* и др. (283/81, EU:C:1982:335), за да се обоснове съществуването на *acte clair*, и по-специално, критерият, според който правилното прилагане на правото на Съюза трябва да се налага толкова очевидно, че да не оставя място за наличие на каквото и да е основателно съмнение.
- 57 В това отношение следва да се припомни, че само националният съд, който е сезиран със спора и трябва да поеме отговорността за последващото му съдебно решаване, може да прецени, предвид особеностите на делото, както необходимостта от постановяването на решение по преюдициално запитване, за да може да постанови своето решение, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда. (решение ЕОН Асет Мениджмънт, C-118/11, EU:C:2012:97, т. 76).
- 58 Освен това следва да се подчертае, че съдебната практика, произтичаща от решение *Cilfit* и др. (283/81, EU:C:1982:335), оставя само на националната юрисдикция да прецени дали правилното прилагане на правото на Съюза се налага толкова очевидно, че да не оставя място за наличие на основателно съмнение, и следователно да реши да се въздържа да отправи до Съда повдигнат пред него въпрос относно тълкуването на правото на Съюза (решение *Intermodal Transports*, 495/03, EU:C:2005:552, т. 37 и цитираната съдебна практика), като на своя собствена отговорност даде отговор на този въпрос (решение *Cilfit* и др., 283/81, EU:C:1982:335, т. 16).
- 59 Оттук следва, че единствено националните юрисдикции, чиито решения не подлежат на обжалване съгласно националното право, имат задължение да преценяват на своя собствена отговорност и по независим начин дали са изправени пред *acte clair*.
- 60 Ето защо, независимо че в положение като разглежданото в главното производство върховният съд на дадена държава членка трябва, разбира се, да включи в своя анализ обстоятелството, че по-нисшестоящ съд е отправил преюдициално запитване, което е все още висящо пред Съда, това обстоятелство само по себе си не може да попречи на върховната национална юрисдикция да заключи, след като приключи анализа в съответствие с изискванията, произтичащи от решение *Cilfit* и др. (283/81, EU:C:1982:335), че е изправена пред *acte clair*.
- 61 Накрая, доколкото обстоятелството, че по-нисшестоящ съд е отправил преюдициално запитване до Съда по въпрос със същата проблематика като повдигнатия в конкретния спор, с който е сезирана националната юрисдикция, правораздаваща като последна инстанция, само по себе си не предполага, че повече не могат да бъдат изпълнени условията, установени в решение *Cilfit* и др. (283/81, EU:C:1982:335), поради което последната юрисдикция може да реши да се въздържа да сезира Съда и да разреши повдигнатия пред нея въпрос на своя собствена отговорност, следва да се приеме, че това обстоятелство не налага по никакъв начин на националният върховен съд да изчака отговора на Съда на преюдициалния въпрос, поставен от отправилia преюдициално запитване по-нисшестоящ съд.
- 62 Тази констатация се потвърждава и от практиката на Съда, съгласно която член 267 ДФЕС допуска съдебните актове, постановени от сезирала Съда с преюдициално запитване юрисдикция, чиито решения не подлежат на обжалване по съдебен ред съгласно вътрешното право, да останат подчинени на предвидените от националното право обичайни способности за защита, които позволяват на дадена висшестояща юрисдикция да разгледа същия спор, по

който е отправено преюдициално запитване, и по този начин да поеме отговорността да гарантира спазването на правото на Съюза (вж. в този смисъл определение *Nationale Loterij*, C-525/06, EU:C:2009:179, т. 6—8).

- 63 С оглед на предходните съображения на първия въпрос по дело C-197/14 следва да се отговори, че член 267, трета алинея ДФЕС следва да се тълкува в смисъл, че национална юрисдикция, чиито решения не подлежат на обжалване съгласно националното право, каквато е запитваща юрисдикция, не е длъжна да сезира Съда единствено поради факта че по дело, сходно с това, по което е сезирана запитващата юрисдикция, и относно точно същата проблематика, по-нисшестоящ национален съд е отправил преюдициален въпрос до Съда, нито е длъжна и да изчака отговора на този въпрос.

По съдебните разноски

- 64 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

- 1) Член 7, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, както и членове 10в—11а, 12а и 12б от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета от 21 март 1972 година относно определяне на реда за прилагане на Регламент № 1408/71, като двата регламента са изменени и актуализирани с Регламент (ЕО) № 118/97 на Съвета от 2 декември 1996 г., изменен с Регламент (ЕО) № 647/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 13 април 2005 г., следва да се тълкуват в смисъл, че удостоверение, издадено от компетентната институция на държава членка във формата на удостоверение Е 101, за да удостовери, че даден работник е подчинен на законодателството на тази държава членка, при положение че този работник попада в обхвата на подписаното в Женева на 30 ноември 1979 г. Споразумение относно социалното осигуряване на лицата, осигуряващи превоз по р. Рейн, прието на Междуправителствената конференция, чиято задача е да преразгледа Споразумението от 13 февруари 1961 г. относно социалната сигурност на лицата, осигуряващи превоз по р. Рейн, не е обвързващо за институциите на други държави членки. В това отношение е ирелевантно обстоятелството, че издаващата институция не е имала намерение да издаде същинско удостоверение Е 101, а по административни причини е използвала формуляра-образец за това удостоверение.
- 2) Член 267, трета алинея ДФЕС следва да се тълкува в смисъл, че национална юрисдикция, чиито решения не подлежат на обжалване съгласно националното право, каквато е запитваща юрисдикция, не е длъжна да сезира Съда единствено поради факта че по дело, сходно с това, по което е сезирана запитващата юрисдикция, и относно точно същата проблематика, по-нисшестоящ национален съд е отправил преюдициален въпрос до Съда, нито е длъжна и да изчака отговора на този въпрос.

Подписи